



Elsk jeres fjender!

1. juli 2012, 4. søndag e. trinitatis. Kbh og Aarhus. LGJ

Salmer: 12 - Rom 14,7-8 - Børnesang – 607 // 608 - 429v1-2 - Hos dig er glæde.

Udgangsvers: Tak, Gud, for hver en nyfødt morgen v.6-7

Matthæusevangeliet 5,43-48

I har hørt, at der er sagt: 'Du skal elske din næste og hade din fjende.' Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I må være jeres himmelske faders børn; for han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige. Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også. Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også. Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske fader er fuldkommen!

1. Elsk jeres fjender. Det er hovedtemaet i evangeliet. Ikke blot i Jesu krav til os, men også i hans eget liv for os. Han underviste om det i sin første store prædiken, Bjergprædikenen. Og I det sidste ord, han sagde før sin død på korset, gjorde han selv alvor af det: *"Fader tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør!"* Han først for sine fjender bad: *O kære Fader, dem forlad, thi hvad de gøre ved de ej, så blinde gå de syndens vej. (DS 166v2).*

Og evangeliet sammenfattes af Paulus sådan: *For mens vi endnu var hans fjender, blev vi forligt med Gud, ved at hans søn døde (Rom 5,10).* Gud frelser os, mens vi er hans fjender. Det, han kræver af os, giver han os samtidig. Han beder for os, beder om tilgivelse. Når vi i vrede dømmes og fordømmer andre i hjertet med had eller måske ligefrem griber ind og straffer med ord eller med at skære den anden ned og forkaste den anden, da hører vi til de blinde. *"Så blinde går vi syndens vej."* Men Jesus vil lære os noget andet og bedre i dag.

2. Han lærer os og siger: "Elsk jeres fjender!" Vi gør måske modstand og siger, at det bare er rimeligt at hade visse mennesker. Men skal alt nu også følge vores fornemmelse af, hvad der er "rimeligt"? Skal alt nu også være retfærdigt på vores måde? Hvis alt gik retfærdigt til, hvordan ville det da gå os? - Men hvorfor beder Jesus så om tilgivelse for sine fjender? Jesus hænger på korset, for at bære synden og lide straffen og således tilgive os. Det er den grad urimeligt. Men det er vores redning. Og vil vi da gå rundt og straffe andre? Tænk på lignelsen, Jesus fortalte om manden, som skyldte 10.000 talenter, men blev eftergivet alt. Denne mand kendte en anden mand, som skyldte ham det lille beløb på 100 denarer, ca. et års løn, men smed ham i fængsel for det. For han ville have sine penge. Det skulle gå retfærdigt til. Han fandt det rimeligt. - Er det sådan vi skal være?

6. Han svarer ved at sige: *I har hørt, at der er sagt "Du skal elske din næste og hade din fjende!"* Det har vi hørt hos os selv. Og hos andre. Vi har set det praktiseret. Det er udbredt. Og det var det også blandt Jesu tilhørere. Han henviste

til, at de havde hørt det før – og det var godkendt af de fleste. - Og man kunne få den tanke, at det også står i Skriften, måske i Gamle Testamente, ligesom budene, han udlagde lidt tidligere i samme prædiken, hvor han også sagde: *"I har hørt, at der er sagt: Du må ikke begå drab", "Du må ikke bryde et ægteskab", "Du må ikke sværge falsk."* Men nej. Det står intet sted i Skriften. Han citerer, hvad jøderne på hans tid havde hørt gennem deres skriftlærde. De udlagde ord i Skriften, som om den enkelte jøde skulle hade sin fjende. Jesus taler imod denne forkerte udlægning. *Men jeg siger jer: Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, for at I må være jeres himmelske faders børn; for han lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige.*

7. Hør, hvad der står i Skriften om, hvordan vi skal gøre mod vores fjende. Det står i Ordsprogenes Bog. Gud siger til os: *Hvis din fjende er sulten, så giv ham noget at spise, hvis han er tørstig, så giv ham noget at drikke (Ordsp 25,21).* Er det rimeligt? Måske ikke. Men det er det, vi skal! Og Paulus griber fat i dette vers, når han skal forklare menigheden i Rom og i Århus, hvordan vi skal leve i kærlighed mod hinanden og andre. *Gengæld ingen ondt med ondt; tænk på, hvad der er rigtigt over for alle mennesker. Hold fred med alle mennesker, om det er muligt, så vidt det står til jer. Tag ikke retten i egen hånd, mine kære, men giv plads for Guds vrede, for som der står skrevet: »Hævnen tilhører mig, jeg vil gengælde,« siger Herren. Men »hvis din fjende er sulten, så giv ham noget at spise, hvis han er tørstig, så giv ham noget at drikke; for gør du det, samler du glødende kul på hans hoved.« Lad dig ikke overvinde af det onde, men overvind det onde med det gode (Rom 12,17-21).*

8. Så skal vi altså ikke hade vores fjende. Vi skal heller ikke dømme eller gengælde andre mennesker. Men Gud vil da dømme dem, siger Paulus. Ja, Gud vil dømme dem, som hårdnakket står hans vilje imod og knuser de svage, ringeagter barmhjertigheden og nåden og forfølger dem, som holder sig til Herren. Men han opfordrer ikke os til at dømme. Vi, som er svage og som lever i kraft af Guds barmhjertighed og nåde, skal ikke gøre os selv til dommere og herrer, heller ikke over dem, som Gud vil dømme til sidst. I 3. Mosebog siger Gud, hvad vi ikke skal, og hvad vi skal: *v17 Du må ikke nære had til din broder i dit hjerte, men du skal åbent gå i rette med din landsmand, så du ikke pådrager dig skyld. v18 Du må ikke hævne dig på dine landsmænd eller bære nag til dem; du skal elske din næste som dig selv. Jeg er Herren! (3 Mos 19,17-18).*

9. Jesus giver os gode grunde til at elske dem, der vil os ondt: Den største og stærkeste grund er jo den, at han selv bad for sine fjender. Hvordan kan vi hade nogen, som Jesus beder sin fader om at tilgive? - Når du er på vej til at straffe andre for din egen æres skyld og for at få oprejsning, da overvej, om Jesus kunne finde på at bede Gud Fader om tilgivelse for vedkommende! Kunne han? Vil du da stadig for din egen æres skyld hade vedkommende og forsøge at straffe?

10. Men der er også andre gode grunde. *Elsk jeres fjender og bed for dem, der forfølger jer, ... for jeres Fader i Himmelen lader sin sol stå op over onde og gode og lader det regne over retfærdige og uretfærdige.* Solen skinner ikke kun på mig. Og når det regner, regner det ikke kun for at min mark kan få vand og kornet gro, så jeg kan få mad. Gud sørger for naboen, som har trådt mig over tærerne, og for min bror, som var urimelig. Derfor skal også vi lade solen skinne og vise godhed mod ham.

11. Og han giver os endnu en grund til at elske vor fjende: *Hvis I kun elsker dem, der elsker jer, hvad løn kan I så vente? Det gør tolderne også. Og hvis I kun hilser på jeres brødre, hvad særligt gør I så? Det gør hedningerne også.* Har han ret, eller har han ret? Jo, han har ret. - Der er ikke noget særligt i at hilse på dem, vi på forhånd kan lide. Vi skal også hilse på dem, som ikke kan lide os, og som vi måske ikke bryder os om. Vi kan alle blive fornærmede og sige, at vi ikke vil finde os i mere. Men det er ikke noget særligt. Det gør hedningerne også. - Det er ikke noget særligt, når vi værner om vores egen ære. Det forsøger de fleste. Og når de fleste gør sådan, ophører efterhånden alt fællesskab, uenighed bliver til splid, og splid bliver til konflikt, og fællesskabet bryder efterhånden sammen i en menighed og i en familie og i et samfund, hvor vi gør sådan mod hinanden.

12. Hvad skal vi da gøre i stedet? Jesus svarer: *Så vær da fuldkomne, som jeres himmelske fader er fuldkommen!* Hvordan er vor himmelske far fuldkommen? Han dømmes og han frelser sin skabning. Han har en fuldkommen tilgivelse til os. Han tilgiver på grund af Jesus. I Jesus Kristus har vi Guds nåde og tilgivelse. Derfor må vi ikke hade nogen eller gøre os til hinandens dommere, men skal tilgive. Fornærmetheden inde i hjertet, krænkelsen, at vi er blevet trådt på, gjort ringe af andre, er en vanskelig følelse at leve med. Og den vil komme igen og igen livet igennem. Det er ikke så mærkeligt, hvis vi ønsker at redde os selv ud af denne følelse, og derfor kommer hadet og ønsket om straf. Og da er der nok ikke andet at gøre end at gøre gengæld, træde på andre, og gøre det med hælen, så det kan mærkes. Men Kristus siger, at der er en anden måde: *"Elsk jeres fjender! Bed for dem, som forfølger jer!"* Det giver fred og hvile, at vi er Guds børn, anerkendt og beskyttet af ham, også når vi oplever det urimelige og bliver dybt krænket af andre. Og tænk, hvis Gud også vil tilgive den, som krænkede os. Han redder med barmhjertighed og tilgivelse.

13. Det er derfor, vi ikke må svare på skældsord med skældsord, men hellere velsigne. For velsignelsen har kraft i sig. Det gode, som Gud har givet os i Jesus Kristus, kan virkelig overvinde det onde. Vi kan ikke, men Guds godhed kan. Det er vores egen redning. Og det er også den redningsaktion, vi deltager i hele livet, når vi er sammen med andre mennesker, som gør os ondt. Lovet være Gud for hans frelse! Amen.